

A multilingual Romance-language lexicon for manufactured objects

Policarp HORTOLÀ¹

Abstract. *In multidisciplinary communication, putting standardised lexicons into practice is essential in order to avoid problems such as terminological misinterpretations and ambiguity. Most standardised lexicons take English as a basis; however, in many cases Romance languages are not taken into account. In this work, lexicons for manufactured objects are presented in the main Romance languages (French, Italian, Spanish, Portuguese, Romanian, and Catalan) together with the seminal English lexicon. This multilingual lexicon is organised in the style of a traditional dictionary. It concerns either past or present, original or (contemporary or not) copied items, and is intended to help people active in any field in which manufactured objects may be involved, from museum pieces to factory-made items.*

Resumen. *En comunicación multidisciplinaria, es esencial poner en práctica léxicos estandarizados para evitar problemas tales como la mala interpretación y ambigüedad terminológicas. La mayoría de los léxicos estandarizados toman el inglés como base. Sin embargo, en muchos casos las lenguas románicas no se toman en cuenta. En este trabajo se presentan léxicos para objetos manufacturados en los principales idiomas romances (francés, italiano, español, portugués, rumano y catalán), junto con el léxico inglés seminal. Tal léxico multilingüe está organizado al estilo de un diccionario tradicional. Conciérne a elementos pasados o presentes, originales o (contemporáneos o no) copiados, y está destinado a ayudar a personas activas en cualquier campo en el que estén involucrados objetos manufacturados, desde piezas de museo hasta artículos industriales.*

Rezumat. *În comunicarea multidisciplinară, punerea în practică a lexicoanelor standardizate este esențială pentru a evita probleme cum ar fi interpretări eronate terminologice și ambiguități. Majoritatea lexicoanelor standardizate iau ca bază limba engleză; totuși, în multe cazuri limbile romanice nu sunt luate în considerare. În această lucrare, lexicoanele pentru obiecte fabricate sunt prezentate în principalele limbi romanice (franceză, italiană, spaniolă, portugheză, română și catalană), împreună cu lexiconul de limbă engleză. Acest lexicon multilingv este organizat în stilul unui dicționar tradițional. Este destinat să ajute persoanele active în orice domeniu în care pot fi implicate obiecte fabricate, de la piese muzeale la articole fabricate.*

Keywords: terminology; glossaries; archaeology; ethnography; fine arts; technology; material culture.

¹ Àrea de Prehistòria, Universitat Rovira i Virgili (URV), and Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES), Campus Sescelades URV (Edifici W3), ES-43007 Tarragona, Catalonia, Spain. Email: policarp.hortola@urv.cat.

1. Introduction

In multidisciplinary communication, putting standardised lexicons into practice is essential in order to avoid problems such as terminological misinterpretations and ambiguity. Although most standardised lexicons take English as a basis, in many cases Romance languages are not taken into account. In order to solve this issue to some extent, English-based lexicons for manufactured objects in the main Romance languages are presented together with the seminal English lexicon. These Romance-language lexicons are based on the combination of two previous English lexicons,² which have been grouped and adapted in order to establish a common vocabulary in French, Italian, Spanish, Portuguese, Romanian, and Catalan. This multilingual lexicon is arranged in the traditional dictionary style. It concerns either past or present, original or copied items ('copy' meaning any object derived from an original), whether contemporary or not. These lexicons are intended to help people active in any field in which manufactured objects may be involved, from museum pieces to factory-made items.

2. Seminal English lexicon

Abbreviations

- AD — (Latin *anno Domini*) current era
adj. — adjective
BC — (before Christ) before the current era
ca. — (Latin *circa*) approximately
n. — noun

Antique. (French *antique*, Italian *antique*, Spanish *antique*, Portuguese *antique*, Romanian *antic*, Catalan *antique*) From Latin *antiquus*, ancient. *adj.*, *n.* Object manufactured between more than a century ago and the beginnings of globalisation (AD 1571, foundation of Manila).

Archaic. (French *archaïque*, Italian *arcaico*, Spanish *arcaico*, Portuguese *arcaico*, Romanian *arhaic*, Catalan *arcaic*) From Greek ἀρχαῖος, *archaios*, ancient. *adj.*, *n.* (ex-professo nominalised *adj.*). Object manufactured between the beginnings of globalisation (AD 1571, foundation of Manila) and the first known written documents (*ca.* 3200 BC, Eanna's archaeological level IVa, Late Uruk period of Sumer).

Duplicate. (French *dupliqué*, Italian *duplicato*, Spanish *duplicado*, Portuguese *duplicata*, Romanian *duplicat*, Catalan *duplicat*) From Latin *duplic-*, twofold, and *plicare*, to fold. *n.* Copy

² HORTOLÀ 2017, 2018.

made in the same raw material as the original, produced employing the same method as used for the original, and that displays the same shape as the original.

Idealisation. (French *idéalisation*, Italian *idealizzazione*, Spanish *idealización*, Portuguese *idealização*, Romanian *idealizare*, Catalan *idealització*) From Latin *idealis*, existing in idea only. *n.* Copy made in a raw material different from the original, produced employing a method different from that used for the original, and that displays a shape slightly different from the original.

Imitation. (French *imitation*, Italian *imitazione*, Spanish *imitación*, Portuguese *imitação*, Romanian *imitație*, Catalan *imitació*) From Latin *imago*, image. *n.* Copy made in the same raw material as the original, produced employing a method different from that used for the original, and that displays the same shape as the original.

Memento. (French *mémento*, Italian *memento*, Spanish *memento*, Portuguese *memento*, Romanian *memento*, Catalan *memento*) From Latin *meminisse*, to remember. *n.* Object manufactured in the last half century.

Primigenial. (French *primigène*, Italian *primigenio*, Spanish *primigenio*, Portuguese *primigénio*, Romanian *primigen*, Catalan *primigeni*) From Latin *primus*, first, and *generare*, to create. *adj.*, *n.* (ex-professo nominalised *adj.*) Object manufactured before the first known written documents (ca. 3200 BC, Eanna's archaeological level IVa, Late Uruk period of Sumer).

Recreation. (French *récréation*, Italian *ricreazione*, Spanish *recreación*, Portuguese *recreação*, Romanian *recreare*, Catalan *recreació*) From Latin *re-*, back or again, and *creare*, to create. *n.* Copy made in a raw material different from the original, produced employing the same method as used for the original, and that displays the same shape as the original.

Repetition. (French *répétition*, Italian *ripetizione*, Spanish *repeticón*, Portuguese *repetição*, Romanian *repetare*, Catalan *repetició*) From Latin *re-*, back or again, and *petere*, to seek. *n.* Copy made in the same raw material as the original, produced employing the same method as used for the original, and that displays a shape slightly different from the original.

Replica. (French *réplique*, Italian *replica*, Spanish *réplica*, Portuguese *réplica*, Romanian *replică*, Catalan *ràplica*) From Latin *re-*, back or again, and *plicare*, to fold. *n.* Copy made in a raw material different from the original, produced employing a method different from that used for the original, and that displays the same shape as the original.

Reproduction. (French *reproduction*, Italian *riproduzione*, Spanish *reproducción*, Portuguese *reprodução*, Romanian *reproducere*, Catalan *reproducció*) From Latin *re-*, back or again, and *producere*, to produce. *n.* Copy made in a raw material different from the original, produced employing the same method as used for the original, and that displays a shape slightly different from the original.

Simile. (French *simile*, Italian *simile*, Spanish *simil*, Portuguese *simile*, Romanian *similar*, Catalan *simil*) From Latin *similis*, similar to. *n.* Copy made in the same raw material as the

original, produced employing a method different from that for the original, and that displays a shape slightly different from the original.

Vintage. (French *vintage*, Italian *vintage*, Spanish *vintage*, Portuguese *vintage*, Romanian *vintage*, Catalan *vintage*) From Latin *vindemia*, a grape-gathering. *n.*, *adj.* Object manufactured between more than half a century and a century ago.

3. English-based Romance-language lexicons

3.1. French/Français

Abréviations

- a. C. — avant le Christ
- adj.* — adjectif
- angl.* — anglicisme
- ca.* — (Latin *circa*) à peu près
- n. f.* — nom féminin
- n. m.* — nom masculin

Antique. (Anglais *antique*, Italien *antique*, Espagnol *antique*, Portugais *antique*, Roumain *antic*, Catalan *antique*) Du latin *antiquus*, ancien. *adj.*, *n. m.*, *angl.* Objet réalisé entre il y a plus d'un siècle et les débuts de mondialisation (1571, fondation de Manille).

Archaïque. (Anglais *archaic*, Italien *arcaico*, Espagnol *arcaico*, Portugais *arcaico*, Roumain *arhaic*, Catalan *arcaic*) Du grec ἀρχαῖος, *archaios*, vieux. *adj.*, *n. m.* (*adj.* nominalisé *ex professo*). Objet réalisé entre les débuts de la mondialisation (1571, fondation de Manille) et les premiers documents écrits reconnus (*ca.* 3200 a. C., niveau archéologique IVa d'Eanna, période Uruk tardive de Sumer).

Dupliqué. (Anglais *duplicate*, Italien *duplicato*, Espagnol *duplicado*, Portugais *duplicata*, Roumain *duplicat*, Catalan *duplicat*) Du latin *duplic-*, deux fois, et *plicare*, plier. *n. m.* Copie réalisée avec la même matière première que l'original, produite selon la même méthode et qui présente la même forme.

Idéalisation. (Anglais *idealisation*, Italien *idealizzazione*, Espagnol *idealización*, Portugais *idealização*, Roumain *idealizare*, Catalan *idealització*) Du latin *idealis*, existant seulement dans l'idée. *n. f.* Copie réalisée avec une matière première différente de l'original, produite avec une méthode différente et qui présente une forme légèrement différente.

Imitation. (Anglais *imitation*, Italien *imitazione*, Espagnol *imitación*, Portugais *imitação*, Roumain *imitație*, Catalan *imitació*) Du latin *imago*, image. *n. f.* Copie réalisée avec la même matière première que l'original, produite avec une méthode différente et qui présente la même forme.

Mémento. (Anglais *memento*, Italien *memento*, Espagnol *memento*, Portugais *memento*, Roumain *memento*, Catalan *memento*) Du latin *meminisse*, rappeler. *n. m., angl.* Objet réalisé dans le dernier demi-siècle.

Primigène. (Anglais *primigenial*, Italien *primigenio*, Espagnol *primigenio*, Portugais *primigénio*, Roumain *primigen*, Catalan *primigeni*) Du latin *primus*, premier, et *generare* créer. *adj., n. m. (adj. nominalisé ex professo)* Objet réalisé avant les premiers documents écrits reconnus (*ca.* 3200 a. C., niveau archéologique IVa d'Eanna, période Uruk tardive de Sumer).

Récréation. (Anglais *recreation*, Italien *ricreazione*, Espagnol *recreación*, Portugais *recreação*, Roumain *recreare*, Catalan *recreació*) Du latin *re-*, retour ou encore, et *creare*, créer. *n. f.* Copie réalisée avec une matière première différente de celle de l'original, produite selon la même méthode et qui présente la même forme.

Répétition. (Anglais *repetition*, Italien *ripetizione*, Espagnol *repetición*, Portugais *repetição*, Roumain *repetare*, Catalan *repetició*) Du latin *re-*, retour ou encore, et *petere*, chercher. *n. f.* Copie réalisée avec la même matière première que l'original, produite selon la même méthode et qui présente une forme légèrement différente.

Réplique. (Anglais *replica*, Italien *replica*, Espagnol *réplica*, Portugais *réplica*, Roumain *replică*, Catalan *replica*) Du latin *re-*, retour ou encore, et *plicare*, plier. *n. f.* Copie réalisée avec une matière première différente de celle de l'original, produite avec une méthode différente et qui présente la même forme.

Reproduction. (Anglais *reproduction*, Italien *riproduzione*, Espagnol *reproducción*, Portugais *reprodução*, Roumain *reproducere*, Catalan *reproducció*) Du latin *re-*, retour ou encore, et *producere*, produire. *n. f.* Copie réalisée avec une matière première différente de celle de l'original, produite selon la même méthode et qui présente une forme légèrement différente.

Simile. (Anglais *simile*, Italien *simile*, Espagnol *simil*, Portugais *simile*, Roumain *similar*, Catalan *simil*) Du latin *similis*, similaire à. *n. m., angl.* Copie réalisée avec la même matière première que l'original, produite avec une méthode différente et qui présente une forme légèrement différente.

Vintage. (Anglais *vintage*, Italien *vintage*, Espagnol *vintage*, Portugais *vintage*, Roumain *vintage*, Catalan *vintage*) Du latin *vindemia*, une vendange. *n. m., adj., angl.* Objet réalisé entre il y a plus d'un demi-siècle et un siècle.

3.2. Italian/Italiano

Abbreviazioni

- a. C. — avanti Cristo
- agg. — aggettivo
- angl. — anglicismo
- ca. — circa

n. f. — nome femminile

n. m. — nome maschile

Antique. (inglese *antique*, francese *antique*, spagnolo *antique*, portoghese *antique*, romeno *antic*, catalano *antique*) Dal latino *antiquus*, antico. *agg., n. m., angl.* Oggetto fabbricato in un periodo che comincia più di un secolo fa e finisce agli inizi della globalizzazione (1571, fondazione di Manila).

Arcaico. (inglese *archaic*, francese *archaïque*, spagnolo *arcaico*, portoghese *arcaico*, romeno *archaic*, catalano *arcaic*) Dal greco ἀρχαῖος, *archaios*, vecchio. *agg., n. m. (agg. sostantivato ex professo).* Oggetto fabbricato tra l'inizio della globalizzazione (1571, fondazione di Manila) e l'apparizione dei primi documenti scritti conosciuti (ca. 3200 a. C., livello archeologico Eanna IVa, periodo Uruk finale di Sumeria).

Duplicato. (inglese *duplicate*, francese *dupliqué*, spagnolo *duplicado*, portoghese *duplicata*, romeno *duplicat*, catalano *duplicat*) Dal latino *duplic-*, due volte, e *plicare*, piegare. *n. m.* Copia fatta con la stessa materia prima dell'originale, prodotta utilizzando lo stesso metodo e che ha la stessa forma.

Idealizzazione. (inglese *idealisation*, francese *idéalisation*, spagnolo *idealización*, portoghese *idealização*, romeno *idealizare*, catalano *idealizació*) Dal latino *idealis*, esistenti solo sotto forma di un'idea. *n. f.* Copia fatta con una materia prima diversa dall'originale, prodotta utilizzando un metodo differente e che presenta una forma leggermente differente.

Imitazione. (inglese *imitation*, francese *imitation*, spagnolo *imitación*, portoghese *imitação*, romeno *imitație*, catalano *imitació*) Dal latino *imago*, immagine. *n. f.* Copia fatta con la stessa materia prima dell'originale, prodotta utilizzando un metodo diverso e che ha la stessa forma.

Memento. (inglese *memento*, francese *mémento*, spagnolo *memento*, portoghese *memento*, romeno *memento*, catalano *memento*) Dal latino *meminisse*, ricordare. *n. m., angl.* Oggetto fabbricato nell'ultimo mezzo secolo.

Primigenio. (inglese *primigenial*, francese *primigène*, spagnolo *primigenio*, portoghese *primigénio*, romeno *primigen*, catalano *primigeni*) Dal latino *primus*, primo, e *generare*, creare. *agg., n. m. (agg. sostantivato ex professo)* Oggetto fabbricato prima dell'apparizione dei primi documenti scritti conosciuti (ca. 3200 a. C., livello archeologico Eanna IVa, periodo Uruk finale di Sumeria).

Ricreazione. (inglese *recreation*, francese *récréation*, spagnolo *recreación*, portoghese *recreação*, romeno *recreare*, catalano *recreació*) Dal latino *re-*, indietro o di nuovo, e *creare*, creare. *n. f.* Copia fatta con una materia prima diversa dall'originale, prodotta utilizzando lo stesso metodo e che ha la stessa forma.

Ripetizione. (inglese *repetition*, francese *répétition*, spagnolo *repetición*, portoghese *repetição*, romeno *repetare*, catalano *repetició*) Dal latino *re-*, indietro o di nuovo, e *petere*, cercare. *n. f.* Copia fatta con la stessa materia prima dell'originale, prodotta utilizzando lo stesso metodo e che presenta una forma leggermente differente.

Replica. (inglés *replica*, francés *réplique*, español *réplica*, portugués *réplica*, rumano *replică*, catalán *rèplica*) Da latino *re-*, indietro o di nuovo, e *plicare*, piegare. *n. f.* Copia fatta con una materia prima diversa dall'originale, prodotta utilizzando un metodo diferente e che ha la stessa forma.

Riproduzione. (inglés *reproduction*, francés *reproduction*, español *reproducción*, portugués *reprodução*, rumano *reproducere*, catalán *reproducció*) Dal latino *re-*, indietro o di nuovo, e *producere*, produrre. *n. f.* Copia fatta con una materia prima diversa dall'originale, prodotta utilizzando lo stesso metodo e che presenta una forma leggermente diferente.

Simile. (inglés *simile*, francés *simile*, español *simil*, portugués *simile*, rumano *similar*, catalán *simil*) Dal latino *similis*, simile a. *agg., n. m.* (*agg. sostantivato ex professo*) Copia fatta con la stessa materia prima dell'originale, prodotta utilizzando un metodo diferente e che presenta una forma leggermente diferente.

Vintage. (inglés *vintage*, francés *vintage*, español *vintage*, portugués *vintage*, rumano *vintage*, catalán *vintage*) Dal latino *vindemia*, un *vintage*. *n. m., agg., angl.* Oggetto fabbricato nel periodo che va da più di mezzo secolo e un secolo fa.

3.3. Spanish/Español

Abreviaturas

a. C. — antes de Cristo

adj. — adjetivo

angl. — anglicismo

ca. — (latín *circa*) aproximadamente

s. f. — sustantivo femenino

s. m. — sustantivo masculino

Antique. (inglés *antique*, francés *antique*, italiano *antique*, portugués *antique*, rumano *antic*, catalán *antique*) Del latín *antiquus*, antiguo. *adj., s. m., angl.* Objeto manufacturado entre hace más de un siglo y los inicios de la globalización (1571, fundación de Manila).

Arcaico. (inglés *archaic*, francés *archaïque*, italiano *arcaico*, portugués *arcaico*, rumano *arhaic*, catalán *arcaic*) Del griego ἀρχαῖος, *archaios*, antiguo. *adj., s. m.* (*adj. sustantivado ex professo*). Objeto manufacturado entre los inicios de la globalización (1571, fundación de Manila) y los primeros documentos escritos conocidos (*ca.* 3200 a. C., nivel arqueológico IVA de Eanna, período Uruk tardío de Sumeria).

Duplicado. (inglés *duplicate*, francés *dupliqué*, italiano, portugués *duplicata*, rumano *duplicat*, catalán *duplicat*) Del latín *duplic-*, dos veces, y *plicare*, doblar. *s. m.* Copia hecha con la misma materia prima que el original, producida empleando el mismo método y que presenta la misma forma.

Idealización. (inglés *idealisation*, francés *idéalisation*, italiano, portugués *idealização*, rumano *idealizare*, catalán *idealització*) Del latín *idealis*, existente sólo en *idea*. *s. f.* Copia hecha con una materia prima diferente del original, producida empleando un método diferente y que presenta una forma ligeramente diferente.

Imitación. (inglés *imitation*, francés *imitation*, italiano, portugués *imitação*, rumano *imitație*, catalán *imitació*) Del latín *imago*, imagen. *s. f.* Copia hecha con la misma materia prima que el original, producida empleando un método diferente y que presenta la misma forma.

Memento. (inglés *memento*, francés *mémento*, italiano, portugués *memento*, rumano *memento*, catalán *memento*) Del latín *meminisse*, recordar. *s. m., angl.* Objeto manufacturado en el último medio siglo.

Primigenio. (inglés *primigenial*, francés *primigène*, italiano, portugués *primigénio*, rumano *primigen*, catalán *primigeni*) Del latín *primus*, primero, y *generare*, crear. *adj., s. m.* (*adj.* sustantivado *ex professo*) Objeto manufacturado antes de los primeros documentos escritos conocidos (*ca.* 3200 a. C., nivel arqueológico IVa de Eanna, período Uruk tardío de Sumeria).

Recreación. (inglés *recreation*, francés *récréation*, italiano, portugués *recreação*, rumano *recreare*, catalán *recreació*) Del latín *re-*, atrás u otra vez, y *creare*, crear. *s. f.* Copia hecha con una materia prima diferente del original, producida empleando el mismo método y que presenta la misma forma.

Repetición. (inglés *repetition*, francés *répétition*, italiano, portugués *repetição*, rumano *repetare*, catalán *repetició*) Del latín *re-*, atrás u otra vez, y *petere*, buscar. *s. f.* Copia hecha con la misma materia prima que el original, producida empleando el mismo método y que presenta una forma ligeramente diferente.

Réplica. (inglés *replica*, francés *réplique*, italiano, portugués *réplica*, rumano *replică*, catalán *replica*) Del latín *re-*, atrás u otra vez, y *plicare*, doblar. *s. f.* Copia hecha con una materia prima diferente del original, producida empleando un método diferente y que presenta la misma forma.

Reproducción. (inglés *reproduction*, francés *reproduction*, italiano, portugués *reprodução*, rumano *reproducere*, catalán *reproducció*) Del latín *re-*, atrás u otra vez, y *producere*, producir. *s. f.* Copia hecha con una materia prima diferente del original, producida empleando el mismo método y que presenta una forma ligeramente diferente.

Símil. (inglés *simile*, francés *simile*, italiano, portugués *simile*, rumano *similar*, catalán *símil*) Del latín *similis*, similar a. *adj., s. m.* Copia hecha con la misma materia prima que el original, producida empleando un método diferente y que presenta una forma ligeramente diferente.

Vintage. (inglés *vintage*, francés *vintage*, italiano, portugués *vintage*, rumano *vintage*, catalán *vintage*) Del latín *vindemia*, una vendimia. *s. m., adj., angl.* Objeto manufacturado entre hace más de medio siglo y un siglo.

3.4. Portuguese/Português

Abreviaturas

- a. C. — antes de Cristo
adj. — adjetivo
angl. — anglicismo
ca. — (latino *circa*) aproximadamente
s. f. — substantivo feminino
s. m. — substantivo masculino

Antique. (inglês *antique*, francês *antique*, italiano *antique*, espanhol *antique*, romeno *antic*, catalão *antique*) Do latino *antiquus*, antigo. *adj.*, *s. m.*, *angl.* Objeto fabricado entre mais de um século atrás e os primórdios da globalização (1571, fundação de Manila).

Arcaico. (inglês *archaic*, francês *archaïque*, italiano *arcaico*, espanhol *arcaico*, romeno *arhaic*, catalão *arcaic*) Do grego ἀρχαίος, *archaios*, antigo. *adj.*, *s. m.* (*adj.* sustantivado *ex professo*). Objeto fabricado entre os primórdios da globalização (1571, fundação de Manila) e os primeiros documentos escritos conhecidos (*ca.* 3200 a. C., nível arqueológico IVa do Eanna, período Uruk tardio da Suméria).

Duplicata. (inglês *duplicate*, francês *dupliqué*, italiano *duplicato*, espanhol *duplicado*, romeno *duplicat*, catalão *duplicat*) Do latino *duplic-*, duas vezes, e *plicare*, dobrar. *s. f.* Cópia feita com a mesma matéria-prima do original, produzida usando o mesmo método e que tem a mesma forma.

Idealização. (inglês *idealisation*, francês *idéalisation*, italiano *idealizzazione*, espanhol *idealización*, romeno *idealizare*, catalão *idealització*) Do latino *idealis*, existindo apenas no pensamento. *s. f.* Cópia feita com uma matéria-prima diferente do original, produzida usando um método diferente e que tem uma forma ligeiramente diferente.

Imitação. (inglês *imitation*, francês *imitation*, italiano *imitazione*, espanhol *imitación*, romeno *imitație*, catalão *imitació*) Do latino *imago*, imagem. *s. f.* Cópia feita com a mesma matéria-prima do original, produzida usando um método diferente e que tem a mesma forma.

Memento. (inglês *memento*, francês *mémento*, italiano *memento*, espanhol *memento*, romeno *memento*, catalão *memento*) Do latino *meminisse*, lembrar. *s. m.*, *angl.* Objeto fabricado no último meio século.

Primigénio. (inglês *primigenial*, francês *primigène*, italiano *primigenio*, espanhol *primigenio*, romeno *primigen*, catalão *primigeni*) Do latino *primus*, primeiro, e *generare*, criar. *adj.*, *s. m.* (*adj.* sustantivado *ex professo*) Objeto fabricado antes dos primeiros documentos escritos conhecidos (*ca.* 3200 a. C., nível arqueológico IVa do Eanna, período Uruk tardio da Suméria).

Recreação. (inglês *recreation*, francês *récréation*, italiano *ricreazione*, espanhol *recreación*, romeno *recreare*, catalão *recreació*) Do latino *re-*, para trás ou outra vez, e *creare*, criar. *s. f.* Cópia

feita com uma matéria-prima diferente do original, produzida usando o mesmo método e que tem a mesma forma.

Repetição. (inglês *repetition*, francês *répétition*, italiano *ripetizione*, espanhol *repetición*, romeno *repetare*, catalão *repetició*) Do latino *re-*, para trás ou outra vez, e *petere*, procurar. *s. f.* Cópia feita com a mesma matéria-prima do original, produzida usando o mesmo método e que tem uma forma ligeiramente diferente.

Réplica. (inglês *replica*, francês *réplique*, italiano *replica*, espanhol *réplica*, romeno *replică*, catalão *replica*) Do latino *re-*, para trás ou outra vez, e *plicare*, dobrar. *s. f.* Cópia feita com uma matéria-prima diferente do original, produzida usando um método diferente e que tem a mesma forma.

Reprodução. (inglês *reproduction*, francês *reproduction*, italiano *riproduzione*, espanhol *reproducción*, romeno *reproducere*, catalão *reproducció*) Do latino *re-*, para trás ou outra vez, e *producere*, produzir. *s. f.* Cópia feita com uma matéria-prima diferente do original, produzida usando o mesmo método e que tem uma forma ligeiramente diferente.

Simile. (inglês *simile*, francês *simile*, italiano *simile*, espanhol *simil*, romeno *similar*, catalão *simil*) Do latino *similis*, semelhante a. *adj., s. m.* (*adj. substantivado ex professo*) Cópia feita com a mesma matéria-prima do original, produzida usando um método diferente e que tem uma forma ligeiramente diferente.

Vintage. (inglês *vintage*, francês *vintage*, italiano *vintage*, espanhol *vintage*, romeno *vintage*, catalão *vintage*) Do latino *vindemia*, um *vintage. s. m., adj., angl.* Objeto fabricado entre mais de meio século e um século atrás.

3.5. Romanian/Română

Abrevieri

adj. — adjectiv

ca. — (latină *circa*) aproximativ

gal. — galicism

î.Hr. — înainte de Hristos

ital. — italianismo

s. f. — substantiv feminin

s. m. — substantiv masculin

Antic. (engleză *antique*, franceză *antique*, italiană *antique*, spaniolă *antique*, portugheză *antique*, catalană *antique*) Din latină *antiquus*, antic. *adj., s. m.* Obiect mai vechi de un secol dar produs după începutul globalizării (1571, întemeierea orașului Manila).

Arhaic. (engleză *archaic*, franceză *archaïque*, italiană *arcaico*, spaniolă *arcaico*, portugheză *arcaico*, catalană *arcaic*) Din greacă *ἀρχαίος*, *archaios*, antic. *adj., s. m.* (*adj. substantiv ex professo*)

Obiect produs între începuturile globalizării (1571, întemeierea orașului Manila) și primele documente scrise cunoscute (ca. 3200 î. Hr., nivel arheologic Eanna IVA, perioada Uruk târzie a Sumerului).

Duplicat. (engleză *duplicate*, franceză *dupliqué*, italiană *duplicato*, spaniolă *duplicado*, portugheză *duplicata*, catalană *duplicat*) Din latină *duplic-*, de două ori, și *plicare*, plia. s. m. Copie realizată din același material cu originalul, după aceleași metode, și care are aceeași formă cu originalul.

Idealizare. (engleză *idealisation*, franceză *idéalisation*, italiană *idealizzazione*, spaniolă *idealización*, portugheză *idealização*, catalană *idealització*) Din latină *idealis*, existent doar în idee. s. f. Copie realizată din materiale diferite față de original, prin metode diferite, și care are formă ușor diferită de a originalului.

Imitație. (engleză *imitation*, franceză *imitation*, italiană *imitazione*, spaniolă *imitación*, portugheză *imitação*, catalană *imitació*) Din latină *imago*, imagine. s. f. Copie realizată din același material cu originalul dar prin procedee diferite și care are aceeași formă cu originalul.

Memento. (engleză *memento*, franceză *mémento*, italiană *memento*, spaniolă *memento*, portugheză *memento*, catalană *memento*) Din latină *meminisse*, amintiți-vă. s. m., ital. Obiect produs în ultima jumătate de secol.

Primigen. (engleză *primigenial*, franceză *primigène*, italiană *primigenio*, spaniolă *primigenio*, portugheză *primigénio*, catalană *primigeni*) Din latină *primus*, în primul rând, și *generare*, creați. adj., s. m. (adj. substantiv *ex professo*), gal. Obiect produs înainte de primele documente scrise cunoscute (ca. 3200 î. Hr., nivel arheologic Eanna IVA, perioada Uruk târzie a Sumerului).

Recreare. (engleză *recreation*, franceză *récréation*, italiană *ricreazione*, spaniolă *recreación*, portugheză *recreação*, catalană *recreació*) Din latină *re-*, înapoi sau din nou, și *creare*, creați. s. f. Copie realizată cu materiale diferite de original, produsă prin aceleași metode și care are aceeași forma cu originalul.

Repetare. (engleză *repetition*, franceză *répétition*, italiană *ripetizione*, spaniolă *repetición*, portugheză *repetição*, catalană *repetició*) Din latină *re-*, înapoi sau din nou, și *petere*, căutare. s. f. Copie realizată din același material cu originalul, produsă prin aceleași metode și care prezintă o formă ușor diferită de original.

Replică. (engleză *replica*, franceză *réplique*, italiană *replica*, spaniolă *réplica*, portugheză *réplica*, catalană *replica*) Din latină *re-*, înapoi sau din nou, și *plicare*, plia. s. f. Copie realizată cu materiale diferite de ale originalului, prin alte metode, dar care are aceeași formă cu originalul.

Reproducere. (engleză *reproduction*, franceză *reproduction*, italiană *riproduzione*, spaniolă *reproducción*, portugheză *reprodução*, catalană *reproducció*) Din latină *re-*, înapoi sau din nou, și *producere*, produce. s. f. Copie realizată cu materiale diferite de ale originalului, prin aceleași metode și care prezintă o formă ușor diferită.

Similar. (engleză *simile*, franceză *simile*, italiană *simile*, spaniolă *símil*, portugheză *simile*, catalană *símil*) Din latină *similis*, similar cu. *adj.*, *s. m.* (*adj. substantiv ex professo*) Copie realizată din același material cu originalul, produsă prin metode diferite și care areo formă ușor diferită de a originalului.

Vintage. (engleză *vintage*, franceză *vintage*, italiană *vintage*, spaniolă *vintage*, portugheză *vintage*, catalană *vintage*) Din latină *vindemia*, o epocă. *s. m.*, *adj.*, *ital.* Obiect cu o vechime cuprinsă între jumătate de secol și un secol.

3.6. Catalan/Català

Abreviatures

a. C. — abans de Crist

adj. — adjectiu

angl. — anglicisme

ca. — (lletí *circa*) aproximadament

s. f. — substantiu feminí

s. m. — substantiu masculí

Antique. (anglès *antique*, francès *antique*, italià *antique*, espanyol *antique*, portuguès *antique*, romanès *antic*) Del lletí *antiquus*, antic. *adj.*, *s. m.*, *angl.* Objecte manufacturat entre fa més d'un segle i els inicis de la globalització (1571, fundació de Manila).

Arcaic. (anglès *archaic*, francès *archaïque*, italià *arcaico*, espanyol *arcaico*, portuguès *arcaico*, romanès *arhaic*) Del grec ἀρχαίος, *archaios*, antic. *adj.*, *s. m.* (*adj. substantivat ex professo*). Objecte manufacturat entre els inicis de la globalització (1571, fundació de Manila) i els primers documents escrits coneguts (*ca.* 3200 a. C., nivell arqueològic IVa d'Eanna, període Uruk tardà de Sumèria).

Duplicat. (anglès *duplicate*, francès *dupliqué*, italià *duplicato*, espanyol *duplicado*, portuguès *duplicata*, romanès *duplicat*) Del lletí *duplic-*, dues vegades, i *plicare*, doblegar. *s. m.* Còpia feta amb la mateixa matèria primera que l'original, produïda emprant el mateix mètode i que presenta la mateixa forma.

Idealització. (anglès *idealisation*, francès *idéalisation*, italià *idealizzazione*, espanyol *idealización*, portuguès *idealização*, romanès *idealizare*) Del lletí *idealis*, existent només en idea. *s. f.* Còpia feta amb una matèria primera diferent de l'original, produïda emprant un mètode diferent i que presenta una forma lleugerament diferent.

Imitació. (anglès *imitation*, francès *imitation*, italià *imitazione*, espanyol *imitación*, portuguès *imitação*, romanès *imitație*) Del lletí *imago*, imatge. *s. f.* Còpia feta amb la mateixa matèria primera que l'original, produïda emprant un mètode diferent i que presenta la mateixa forma.

Memento. (anglès *memento*, francès *mémento*, italià *memento*, espanyol *memento*, portuguès *memento*, romanès *memento*) Del llatí *meminisse*, recordar. *s. m.*, *angl.* Objecte manufacturat en el darrer mig segle.

Primigeni. (anglès *primigenial*, francès *primigène*, italià *primigenio*, espanyol *primigenio*, portuguès *primigênio*, romanès *primigen*) Del llatí *primus*, primer, i *generare*, crear. *adj.*, *s. m.* (*adj.* substantivat *ex professo*) Objecte manufacturat abans dels primers documents escrits coneguts (ca. 3200 a. C., nivell arqueològic IVA d'Eanna, període Uruk tardà de Sumèria).

Recreació. (anglès *recreation*, francès *récréation*, italià *ricreazione*, espanyol *recreación*, portuguès *recreação*, romanès *recreare*) Del llatí *re-*, enrere o un altre cop, i *creare*, crear. *s. f.* Còpia feta amb una matèria primera diferent de l'original, produïda emprant el mateix mètode i que presenta la mateixa forma.

Repetició. (anglès *repetition*, francès *répétition*, italià *ripetizione*, espanyol *repetición*, portuguès *repetição*, romanès *repetare*) Del llatí *re-*, enrere o un altre cop, i *petere*, cercar. *s. f.* Còpia feta amb la mateixa matèria primera que l'original, produïda emprant el mateix mètode i que presenta una forma lleugerament diferent.

Rèplica. (anglès *replica*, francès *réplique*, italià *replica*, espanyol *réplica*, portuguès *réplica*, romanès *replică*) Del llatí *re-*, enrere o un altre cop, i *plicare*, doblegar. *s. f.* Còpia feta amb una matèria primera diferent de l'original, produïda emprant un mètode diferent i que presenta la mateixa forma.

Reproducció. (anglès *reproduction*, francès *reproduction*, italià *riproduzione*, espanyol *reproducción*, portuguès *reprodução*, romanès *reproducere*) Del llatí *re-*, enrere o un altre cop, i *producere*, produir. *s. f.* Còpia feta amb una matèria primera diferent de l'original, produïda emprant el mateix mètode i que presenta una forma lleugerament diferent.

Símil. (anglès *simile*, francès *simile*, italià *simile*, espanyol *similar*, portuguès *simile*, romanès *similar*) Del llatí *similis*, semblant a. *adj.*, *s. m.* Còpia feta amb la mateixa matèria primera que l'original, produïda emprant un mètode diferent i que presenta una forma lleugerament diferent.

Vintage. (anglès *vintage*, francès *vintage*, italià *vintage*, espanyol *vintage*, portuguès *vintage*, romanès *vintage*) Del llatí *vindemia*, una verema. *s. m.*, *adj.*, *angl.* Objecte manufacturat entre fa més de mig segle i un segle.

Acknowledgements. D. Barsky, A. Pedernana, C. Ferreira, and A. Doboş and R. Ioviță reviewed, respectively, French, Italian, Portuguese, and Romanian language accuracy. This work was supported by research grants MINECO/ERDF CGL2015-65387-C3-1-P (Government of Spain/European Commission), MINECO CGL2016-80975-P (Government of Spain), and AGAUR 2017 SGR 859 (Government of Catalonia). IPHES is a CERCA centre partially financed by the General Directorate for Research of the Government of Catalonia.

References

- HORTOLÀ, P. 2017. From antiquities to memorabilia: a standardised terminology for ancestral artefacts according to manufacture date. *Studia Antiqua et Archaeologica* 23(2): 213–225. Online: <http://saa.uaic.ro/articles/SAA.23.2.2017.213-225.pdf>.
- HORTOLÀ, P. 2018. Experimental artefacts in research on prehistoric and aboriginal technology: a standardised terminology and registry code based on alpha-taxonomy and the *chaîne opératoire*. *Archaeological and Anthropological Sciences* 10(1): 31–40. Online: <https://doi.org/10.1007/s12520-016-0332-1>.

© 2019 by the authors; licensee Editura Universității Al. I. Cuza din Iași. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons by Attribution (CC-BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).